

Cem Ener
 Direktör-BÜMED
 Business Angels / BUBA

YENİ EKONOMİ 2.0

TÜRKİYE'NİN GELİŞEN MELEK YATIRIM EKOSİSTEMİ

Çok uzun yıllardır ülkemizde melek yatırımcılar var ve melek yatırımlar yapıyor fakat geçmiş yıllarda araştırmacılar ve yerli basın konuya yeterli ölçüde eğilmediği için az sayıda melek yatırım işlemi kayıtlara geçmiş bulunuyor. Türkiye'de melek yatırım konusu, 2010 yılından başlayarak üzerinde konuşulan ve araştırma yapılan bir konu haline gelmiştir. 2010 yılında Mynet'in kurucusu Emre Kurttepelî'nin öncülüğünde Trendyol'a yapılan yatırımlar, melek yatırım ekosisteminde ilk küçük kitlenin bir araya gelmesini sağlamıştır. Teknoloji sektörünün diğer önemli isimlerinin melek yatırımcılığa yönelmeleri, 2011 yılında Türkiye'nin ilk melek yatırımcı ağı olan Galata Business Angels'ın kurulması ve yatırımlarına başlamasıyla hız kazanmıştır. Erikli şirketini sattıktan sonra çok sayıda yüksek tutarlı melek yatırım yapan Hasan Aslanoba, konunun farklı sektörlerden geniş kitlelerin dikkatini çekmesini sağlamıştır.

Melek yatırımcılar 'görünür melekler' ve 'gizli melekler' olarak iki kategoriye ayrılır. Görünür melekler, melek yatırım aktivitesine dair bilgileri toplumla paylaşan, *melek yatırımcı olduğunu* çevresinden gizlemeyen

kişilerdir. Gizli melekler ise görünür meleklerin tam tersidir, yaptıkları yatırımları gizli tutarlar. Alanda araştırma yapan kişiler sadece görünür meleklerle dair verilere ulaşabilirler. Bu bakımdan aşağıda yer verdiğim verilerin, pazarın görünmeyen ve takip edilemeyen kısmını içermediği bilinmelidir. Tüm veriler bir araya getirilirken Türkiye'deki haber kaynaklarına ek olarak Crunchbase, Angel.co, Dealroom.co, Index.co, CB Insights gibi veri tabanlarında yer alan bilgilerden de yararlanılmıştır. Tüm bulgular ve çıkarımlar 2010 yılı ile 2018 yılının ilk yarısı arasındaki dönemin verilerine dayanmaktadır.

● T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan 'Bireysel Katılım Yatırımcısı' lisansı almış olan kişi sayısı: 458

Not: Melek yatırım yapmak için bu lisansın alınması zorunlu değildir. Lisans isteğe bağlıdır. Bu lisansı alanlar devletin vergi teşvikinden yararlanabilir.

● En az bir defa yatırım yapmış melek yatırımcı sayısı: 286

Not: Son 18 ayda portföyüne en az bir yeni girişim eklemiş olan melek yatırımcıların sayısı 87'dir.

● En az bir melek

yatırımcıdan yatırım almış girişim sayısı: 118

Not: Akredite ağlar tarafından kurulan anonim şirket tüzel kişilerinin, finansal kaynak aktarmadan girişimlerden elde ettikleri hisseler 'melek yatırım' kategorisinde değerlendirilmemiştir. Bu nedenle, dijital haber mecralarında paylaşılan birçok melek yatırım haberi istatistiklere dahil edilmemiştir.

● Yapılan melek yatırımların toplam tutarı: 90-120 milyon dolar arası

Not: Melek yatırımcılardan yatırım almış 118 girişimin 95'i yatırım tutarına dair bilgi paylaşmıştır. Verilerde yüzde 20'lik boşluk mevcuttur. Bilgi paylaşmayan girişimlerin büyüklükleri ve yatırım dosyasında ismi geçen yatırımcıların profilleri dikkate alınarak bir aralık değer tahmin edilmiştir.

Ekosistemdeki 286 melek yatırımcının portföy hareketleri incelendiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşmak mümkündür:

● Yatırım yaptığı girişim sayısı bakımından ilk üç 'süper melek': Hasan Aslanoba (Aslanoba Capital CEO'su), Fırat İşbecer (Commencis CEO'su) ve Nevzat Aydın (Yemeksepeti CEO'su)

● Yatırım yaptığı girişim sayısı bakımından en aktif kadın melek yatırımcılar: Ahu Serter (Farplas Yönetim Kurulu Başkanı) ve Hande Enes (Engin Grup Yönetim Kurulu Üyesi).

● Birden fazla Türk girişimine yatırım yapmış, yurtdışında yerleşik yabancı ülke vatandaşı melek yatırımcılar: Fabrice Grinda ve Jose Marin (Portföylerinde Gram Games ve Vivense girişimleri bulunuyor.)

● Kârlı çıkışlar liginde en üst sırada yer alan melek yatırımcılar: Emre Kurttepelı (Insider ve Trendyol çıkışları), Tunç Yalgın (Gram Games çıkışı).

● Optimal portföy yapısıyla öne çıkan melek yatırımcı: Bedii Can Yücaoğlu (Portföyünde yer alan girişimler: Garajsepeti, Tapu.com, Vivense, Buldumbuldu, Etkinlikcim).

118 girişime farklı zamanlarda yapılan melek yatırımları incelediğimizde ise:

● Melek yatırımcıların dahil olduğu her dört yatırım turundan birinde melek yatırımcıların yanında girişim sermayesi fonlarının (Earlybird, Hummingbird gibi) veya kurumsal girişim sermayesi şirketlerinin (Finberg, Hedef GSYO gibi) yer aldığını görüyoruz. Makro belirsizliklerin yüksek seyrettiği 2017 ve 2018 yıllarında yapılmış melek yatırımlarda bu oranın 'her üç yatırımdan biri' şeklinde gerçekleştiğini görüyoruz. Dolayısıyla, artan makro belirsizliklerin melek yatırımcıları daha yüksek oranda 'co-investment' (ortaklaşa yatırım) yapmaya teşvik ettiğini söyleyebiliriz.

● 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden önceki dönemde tamamlanan yatırım turlarında

her anlaşmada ortalama üç melek yatırımcının ismi geçerken, 15 Temmuz 2016'dan sonra yapılan yatırımlarda her anlaşmada ortalama dört melek yatırımcının isminin geçtiğini görüyoruz. Bu veriye dayanarak, melek yatırımcıların yüksek belirsizlik ortamında daha geniş gruplar halinde hareket ettiklerini anlıyoruz.

● Yatırımcısına en yüksek getiri sağlayan girişim olarak, 2012'de kurulan ve sadece 1,6 milyon dolarlık yatırımla 250 milyon dolarlık

değer yaratmayı başaran Gram Games ön plana çıkıyor.

● Her yeni yatırım turunda, geçmiş turlarda yer alan melek yatırımcılardan yatırım almaya devam eden şirketler arasında en yüksek istikrarı ModaCruz ve Tapu.com'un gösterdiğini görüyoruz.

Son bir not: Melek yatırım konularında akademik araştırma yapmak üzere veriye ihtiyaç duyuyorsanız cem@buba.com.tr'den bana ulaşabilirsiniz.